

Nr 195.

Av herr **Larson, Edward**, *angående skyldighet för Stockholms stad att erlægga avgift för nyttjanderätten till vissa kronan tillhöriga områden.*

Ingen stad i riket torde genom statens medgivande äga sådana förmåner som Stockholms stad. Detta har sin förklaring i att Stockholm är huvudstad och på grund härav särskilt gynnats. Bland andra förmåner, som inrymts åt Stockholm, är att staten låtit staden avgiftsfritt begagna staten tillhöriga områden för parkanläggningar och promenader. Närmare uppgifter härom finnas i statsutskottets utlåtande nr 107 vid 1925 års riksdag. Kungsträdgården, Humlegården, Djurgården, Bellevueparken, Hagaparken och Valhallavägen användas sålunda av staden såsom parker och promenadvägar utan eller med relativt obetydlig ersättning till staten. Därest en annan stad i riket velat utlägga ett område till park, har staden först fått förvärva området i fråga.

Ifrågavarande upplätelser hava i några fall, såsom beträffande Humlegården och Bellevueparken, skett på grund av särskilda avtal mellan staten och Stockholms stad. Ett av dessa avtal, nämligen beträffande Humlegården, har slutits med 10-årig uppsägning. Det förtjänar att framhållas, att Kungsträdgården och Humlegården ingå i gällande stadsplan och med hänsyn här- till kunna bebyggas.

Rättvisan synes kräva, att Stockholms stad tillförbindes att erlægga till staten en rimlig avgift för begagnandet av ifrågavarande synnerligen värdefulla, men för staten för närvarande icke räntabla områden. Det synes icke vara rimligt, att Stockholms stad, som i sin egenskap av huvudstad åtnjuter så betydande fördelar framför andra kommuner i riket, dessutom skall premieras genom att kostnadsfritt få disponera kronans områden för parker och planteringar.

Visserligen pågå underhandlingar mellan staten och Stockholms stad om ordnande av de svävande frågorna rörande äganderätten till och användningen av kronans inom Stockholms stads område belägna markområden. Det torde emellertid vara ovisst, huruvida dessa underhandlingar äro inriktade på ovanberörda speciella fråga. Det torde också vara önskvärt, att ett bestämt uttalande sker från riksdagens sida, huruvida den nyss angivna premieringen av Stockholm framför andra kommuner bör få fortbestå.

Genom åsättande av en rimlig avgift i förhållande till markvärdet för begagnande av kronans områden inom Stockholm torde betydande belopp komma att inflyta till staten. Markvärdet av enbart Humlegården, som omfattar 110,875 kvm., lär enligt en nyligen gjord värdering hava uppskattats till c:a 900 kronor pr kvm. Stockholm har i jämförelse med andra kommuner i riket mycket väl råd att betala en nyttjanderättsavgift för kronans områden, då kommunalskatten i Stockholm är ganska låg. Det synes därför icke föreligga några billighetsskäl för att Stockholm skulle sättas i en förmånligare ställning.

Det synes kunna ifrågasättas, om icke de inflytande avgifterna från Stockholms stad borde fonderas, åtminstone tillsvidare, för att efter särskilda beslut av riksdagen användas till hjälp åt sådana kommuner, som på grund av svåra ekonomiska konjunkturer fått sin ekonomi derangerad. För avhjälpande av nödläget i en sådan kommun skulle en sådan fond kunna bereda en god hjälp.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville vid de nu pågående förhandlingarna mellan staten och Stockholms stad rörande en revision av vissa avtal jämväl upptaga frågan om skyldighet för Stockholms stad att erlægga en rimlig avgift för nyttjanderätten av kronan tillhöriga områden inom Stockholms stads område.

Stockholm den 21 januari 1928.

Edw. Larson.
